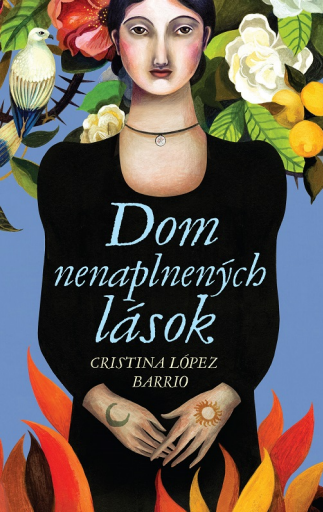

The book cover features a central illustration of a woman with dark hair and a serene expression, wearing a black top and a thin necklace with a small circular pendant. She is surrounded by lush, colorful elements: a white bird with blue and yellow accents on the left, large red and white flowers at the top, and several yellow lemons on the right. At the bottom, there are stylized orange and yellow flames. The woman's hands are visible at the bottom, with a crescent moon tattoo on her left wrist and a sun tattoo on her right hand. The title is written in a large, elegant, light blue script across her chest.

Dom nenaplnených lások

CRISTINA LÓPEZ
BARRIO

*Dom
nenaplnených
lások*

CRISTINA LÓPEZ BARRIO

*Dom
nenaplnených
lások*

Zo španielčiny preložila
PETRA PAPPOVÁ

slovart

Copyright © Cristina López Barrio 2010 © Penguin
Random House Grupo Editorial S. A. 2010
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2015
Translation © Petra Pappová 2015

ISBN 978-80-556-1299-7

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými a ani vo forme fotokópií, nahrávok, ani prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

*Carlosovi a Lucii za to, že mi darovali
čas na písanie, a ešte za oveľa viac.*

*Rodičom a sestre Pitu
za všetko.*

... mal som domov tam, kde rieka Duero
medzi sivými bralami a príznakmi
starých dúbrav preteká,
tam v Kastílii, tajomnej a výbojnej,
v Kastílii prívetej, pokornej a divokej,
v Kastílii opovrhnutia a sily...

ANTONIO MACHADO
CXXV Kastílske pláne

Nie láska umiera,
to my.

LUIS CERNUDA
XII Kde prebýva zabudnutie

I

Kastílska dedina páchla prachom, krvou mŕtvych jarabíc a králikov, dymom z kachlí. V prvej spŕške zlatistých listov poľovníci zahalení plášťom jesene stavali na obdiv svoju korisť. Na prahoch domov sa zhlučkovali susedy, stareny v smútočných vlniakoch, a klebetili o každom, čo prešiel okolo. Ich hlasy ošľahané životom plným omrzlín, horúcich platní a omší boli len ako šuchot suchého lístia pod nohami. Naopak, mladšie ženy sa ukrývali za záclonami, aby potajomky sledovali poľovníkov, mohli sa o nich rozprávať a necítili pritom blízkosť smrti.

S poslednými lúčmi slnka, po celodennom prehľadávaní hôr, sa svorka psov zhrčila na námestí. Psy s odretými ňufákmi močili na nádrž kamennej studne s troma tryskami. Keď sa im zachcelo, označkovali aj dvere kostola. Jeho veža ponúkala výhľad na rieku Duero a na domy, čo hrdο niesli erby so vztýčenými zbraňami. Štekot psov znepokojoval oslíky aj deti v šľachtických domoch a mačky, čo sa ukrývali medzi polenami navrstvenými na dvoroch. Poľovníci, ku ktorým sa vonkajší ruch nedostal, sa oddávali teplu hostinca na námestí, kde ich červené víno a opečené kozla zbavovali pachu hôr. Keď opití odchádzali, potkýnali sa o svoje psy prebodnuté svetlom hviezd.

Do dediny ich priviedla túžba uloviť okrem zopár jarabíc a králikov aj diviaka či jeleňa. Rovnaká túžba pritiahla do tejto kastílskej dediny koncom roku 1897 i mladého andalúzskeho statkára. Prišiel večerným dostavníkom v sprievode dvoch sluhov s vozom plným psov škoricovej farby, ktorý sa za nimi vliekol od andalúzskych hôr Despeñaperros

až po kastílsku mesetu. Ubytoval sa v troch najlepších izbách hostinca a dvor zaplnili jeho škoricové štence. Jelenie parožie, na ktoré túžobne myslel, sa však v okamihu vytratilo, keď sa jeho olivové oči stretli s jan-tárovým pohľadom Kláry Lagúnovej.

„Máš oči ako zo zlata! Si nádherná!“ Chytil ju za ruku.

Snažila sa mu vytrhnúť, pričom sa jej naklonil džbán, ktorý si opierala o pás. Voda sa ako užovka plazila po kamennej uličke.

„Neboj sa, opäť ti ho naplním.“

„Radšej to urobím sama.“ Klára sa mu vyšmykla smerom k námestiu, on ju však so smiechom nasledoval.

V tomto ročnom období námestie nadránom zvyčajne zahaľovala ťažká hmla. Andalúzsky statkár sledoval, ako sa silueta dievčiny do nej vnára a postupne mizne. Zastal. Mrazivý vietor mu šľahal do tváre a na šiji rozstrapatil naolejované kučery. Akoby sa zrazu celý svet ponoril do hustej hmly, oslepil ho a schoval ju pred ním. Chcel na ňu zavolať, no hmla vytvorila ľadovú oponu. Podvedome si spomenul na svoj statok, na pomarančovníky prehýbajúce sa vo vánku, obťažkané kvetmi. Zvony na kostole zvonili za duše v očistci a jeho spomienky sa spolu s hmlou pomaly vytratili. Len čo smútočné zvony utíchli, zjavila sa pred ním Klára Lagúnová, ako krčahom naberá vodu zo studne.

„Ste akýsi bledý,“ povedala mu, keď sa k nej približoval, uhládzajúc si vlasy. „To preto, že mi nedáte pokoj.“

„Na vine je tunajšie počasie. Iba ťažko si privykám.“

„Ak sa vám nepáči, choďte, odkiaľ ste prišli!“

Oprel sa o okraj studne a usmial sa na ňu. Na jeho jazdeckých čižmách sa odrážal posledný záblesk brieždenia.

„Si taká krásna a taká nevlúdna!“

„Mali by ste sa starať radšej o iné veci. Napríklad o to, prečo sa na námestí objaví táto hustá hmla, len keď sa blíži Sviatok všetkých svätých.“

„Chcem vedieť iba tvoje meno, aby som ho mohol priradiť ku kráse tvojich očí.“

„Nezahovárajte to lichôtkami! Pred chvíľou ste boli od strachu biele ako smrť.“

„Máš pravdu, dievča. Priznávam, zľakol som sa, no nie hmly ani smutného zvonenia. Zľakol som sa, že ťa už tak skoro neuvidím, bál som sa, že som ťa stratil, sotva som ťa stretol. Zľakol som sa, že si zmizla ako tá prekliata hmla. Netuším, odkiaľ prišla ani kam sa podela, no túžim sa iba na teba pozeráť.“

Klára sa zahľadela do žiary jeho očí.

„V posledné októbrové dni by na svitaní nik nemal chodiť po námestí, až kým neodbijú zvony. Duše rytierov pochovaných v kostole vychádzajú z hrobov a menia sa na hmlu a vietor. Je im súdené navzájom bojovať ako príznaky v brnení s neviditeľnými zbraňami, až kým si nevykúpia svoje hriechy. Po rannom zvonení sa však vrátia do svojich hrobiek a dedina sa modlí za ich pokojný odpočinok. Pochopili ste, čo to znamená? Kým neodbijú zvony, námestie patrí zosnulým rytierom, a to si musia uvedomiť aj noví poľovníci. Ak nebudú rešpektovať tradíciu, môže sa im prihodiť niečo zlé.“

„A čo ty, dievča? Vošlo si na námestie a zmizlo si.“

„V tejto dedine som radšej s mŕtvymi než so živými. Lepšie si s nimi rozumiem.“

„Zdá sa, že si bystrá.“

„Veď preto vám vravím, aby ste ma nechali na pokoji a šli loviť.“

„Prišiel som sem s túžbou uloviť jeleňa, ale tuším som naďabil na niečo oveľa vzácnejšie.“

Klára si prešla rukou po dlhých gaštanových vlasoch.

„Nie som zviera, pane.“

„Nehnevaj sa, dovoľ, nech ti odnesiem džbán až do domu, aby si mi odpustila. Nebol by som rád, keby sa tvoj krásny chrbát skrivil pod toľkou ťarchou.“

„Môj krásny chrbát chodieval po vodu každý deň a potom sa zohýba v hriadke nad paradajkami. Nerobte si starosti. Okrem toho vám neradím chodiť do nášho domu. Moja mama je bosorka, sama mi urobila tento amulet, aby ma chránil pred mužmi, ako ste vy.“ Klára zamávala králičou kosťou ozdobenou perím, čo jej visela na šnúrke okolo krku.

„Som len galantný ako rytier. Chcem ti pomôcť.“

„Jediní rytieri, čo ešte v tejto dedine zostali, sú pochovaní v hrobke kostola... vlastne už iba ich kosti.“

„Ja nie som kastílsky rytier, prichádzam z Andalúzie.“

„A to je kde?“

„Na juhu, kde slnko páli aj večer a pripomína tvoje oči.“

„Moje oči, pozrite, sú ako planiny miesta zvaného La Mancha a pripomínajú oči môjho otca, ktorý odtiaľ pochádzal. Aspoň to tvrdí moja mama.“

Oprela si džbán o pás a pustila sa jednou z úzkych uličiek, ktoré vychádzali z námestia. Na nebi sa zhlučkovali zdrapy sivých oblakov. Svitanie sa oneskorilo. Dievčinu privítala v uličke vôňa slaniny a domáceho chleba. Brány dvorov boli otvorené a odhaľovali narúbané polená trblietajúce sa rosou, osly s kapsami naplnenými keramikou a ovčou kožou i strážne psy s natrčenými ušami. Keď sa Klára obzrela, videla, že mladý muž kráča za ňou s vypnutou hrudou, na sebe mal jazdecké nohavice.

„Povedz mi, ako sa voláš.“

„Volám sa Klára, Klára Lagúnová. Vo všetkej počestnosti.“

Na konci uličky sa objavili dve ženy v strednom veku, v kabátoch z hrubej látky s kožušinovým golierom a s rannými klobúčikmi, ktoré korunovalo bažantie pero. Klára podala mladíkovi džbán. Keď sa ženy priblížili, vyrovnala sa a po prvý raz sa naňho očarujúco usmiala. Pri pohľade na nich jedna zo žien schmatla druhú za ruku a zašepkala jej niečo do ucha. Andalúzsky statkár ich nechal prejsť, za čo sa mu panie poďakovali nepatrným kývnutím hlavy.

„Máš krásny úsmev, i keď v skutočnosti si ho venovala tamtým dáмам a nie mne.“

„Už by ste mali ísť poľovať a mňa nechajte na pokoji.“ Vytrhla mu džbán z rúk a opäť si ho oprela o pás.

Dovolila však, aby ju mladý muž odprevadil k domu na okraji mesta, kde sa dláždené ulice menia na blato a kde chudoba oddeľuje jedny obydlia od druhých. Strecha vlhkom úplne stratila farbu, na fasáde sa natrvalo usídlil mach. Po okolí sa túlili vyhladované psy, ktoré chvostmi rozhrňali šuštiace lístie. Zdalo sa, že sa dom zošuchne do suchého koryta

rieky, na brehu ktorej dievčina vysadila hriadku paradajok. Na dvore mali kurník so štyrmi sliepkami a s jednou kozou. V diaľke sa rozprestieral borovicový les, cezeň viedla cesta do vedľajšej dediny. Dievča žilo s matkou, zošúverenou ženou, čo vymýšľala čary, aby odvrátila urieknutia, vyrábala amulety na dobrú poľovačku, zašívava panenské blany a veštila budúcnosť z mačacej kostry, ktorú ako poklad ukrývala vo vreci spevnenom zmesou živice a šťavy z listov kosatca.

Klára zastala pred dverami. Ovanula ju vôňa borovíc osviežených jesennou rosou a zeme pokrytej hubami. Z domu sa ozývalo matkino chrápanie. Celú noc veštila z mačacej kostry lekárnikovej žene a dcéram.

„Zajtra v tomto čase po teba prídem a pôjdeme sa poprechádzať.“

„Robte si, čo chcete!“

Zavrela dvere a náhlivo sa vyklonila z jedného okienka. Sledovala, ako sa vzdáva s rukami schovanými pod plášťom.

Možno sa už nevráti, pomyslela si Klára Lagúnová, kým umývala kotlíky po matkiných odvaroch. Možno sa už nevráti, uvažovala, keď šla nakúpiť sliepky. Možno sa už nevráti, rozmýšľala pri dojení kozy. Možno sa už nevráti, pomyslela si, keď sa mama napoludnie prebudila a obedovali striedku chleba s klobásou. Možno sa už nevráti, dumala pri okopávaní paradajok. Možno sa už nevráti, zosmutnela, keď slnko zapadalo za červené vrcholky borovíc. Možno sa už nevráti, rozmýšľala pri miešaní omamujúcej zmesi z kvetov, keď sa chystali zaplátať panenstvo pohľavárovej dcéry. Možno sa už nevráti, vzdychala, keď večerala zeleninovú polievku s cesnakom. Možno sa už nevráti, preľakla sa, keď snívava o jeho očiach. No na druhé ráno, len čo sa v nedeľnej šatke vrátila s džbánom z námestia, andalúzsky statkár ju čakal na úpäť suchej bystriny, sediac na štíhlom sivkovi.

„Prišiel som si po teba,“ povedal, keď zoskočil z koňa.

„Nuž, prešli ste sa zbytočne.“

Dievčina sa zamkla v dome, srdce jej udieralo o džbán.

Bolo hmlisté ráno, posledné v októbri. Mladík podišiel k oknu, laktom sa oprel o zaprášený parapet a začal spievať. Okrem lovu miloval aj ľudové piesne. Mal veľmi pekný hlas.

„Nebodaj mi chcete sliepky vyplašiť!“ zvolala Klára, otvárajúc dvere. Statkár za dievčaťom zazrel ženu so sivými vlasmi stiahnutými do uzla, ktorej ubiehalo ľavé oko.

„Klaniam sa, milostivá, a prepáčte, ak som vás zobudil.“

„Dobré ráno, mladý muž,“ povedala žena chrapľavým hlasom. „Čo ťa sem privádza tak skoro a ešte si aj pospevuješ?“

„Mohli by ste mi, prosím, prezradiť, či ste Klárina matka?“ spýtal sa a snažil sa nepozerať na sivé vyschnuté oko.

„Tak je. Aj keď sa tomu dá len ťažko uveriť, kedysi som bola krásna ako ona.“

„Rád by som teda vás alebo Klárinho otca požiadal o súhlas poprechádzať sa s vašou dcérou.“

Žena sa rozosmiala.

„Veľmi ďaleko by si musel zísť, aby si požiadal o povolenie jej otca. V tomto dome len ja dávam povolenia a predtým mnou to bola moja matka. Dúfam, že jej zem nie je ľahká.“ Čierna zrenička v pravom oku sa jej zúžila. „Si poľovník.“

„Áno, som.“

„Tak to si musíš kúpiť amulet.“

Žena zmizla v dome, ale hneď sa vrátila s diviáčim klom, ktorý pokrývalo perie z jarabice.

„Uisťujem ťa, chlapče, s týmto ti zvieratá v horách pôjdu samy na proti. Neminieš jediný výstrel.“

Andalúzsky statkár jej dal pár mincí.

„Len choďte s Klárou na prechádzku. Moja dcéra si môže robiť, čo sa jej zapáči, no súdiac podľa šiat a šatky, čo má na sebe, myslím, že vás čakala.“

„Nezmysel, matka, len som sa ustrojila, lebo som šla na námestie.“

Statkár sa vyšvihol na sivka prvý a potom pomohol Kláre vysadnúť za svoj chrbát.

„Neďaleko odtiaľto je borina. Ak chcete, ukážem vám ju.“

Dal sa viesť dievčaťom, koňa poháňal do útrob borovicového lesa, vzdľahujúc sa od poľnej cesty, kadiaľ tiahli vozy a koče. Ráno

znepríjemňoval studený vietor, ktorý z hôr prinášal ozvenu strelby poľovníkov.

„Rýchlejšie, rýchlejšie!“

„Medzi borovicami to môže byť nebezpečné.“

„Nebudte zbabelec,“ naliehala Klára s vyštipanou tvárou.

Opratami popohнал koňa a zviera začalo cváľať. V rovnakom rytme, ako bilo Klárino srdce, dopadali kopytá zvieraťa na zem pokrytú machom a žltým papradím. Držala ho okolo pása, cítila silný chrbát a vôňu olív z jeho kučier. Nikdy predtým nejazdila na koni ako v ten deň a nikdy na to nezabudla: na napäté paže ovládajúce opraty tak, aby sa vyhli strohom a skalám, čo sa medzi nimi objavovali, na krúžiace orly v opare, na erdzanie koňa, keď sa mu kopytá pošmykli na popadaných listoch, a na statkárov pot voňajúci po pomarančoch. Začalo mrholiť. Mladíkove stehná zvierali chrbát koňa a tie Klárine sa zasa dotýkali jeho. Keď došli k posledným boroviciam rozptýleným na úpätí kopca, vypukla búrka.

„Kôň potrebuje odpočinok.“

„Borina je už blízko.“

Ako cválali do kopca, Klára sa pustila statkárovho pásu a v pažiach pocítila bolesť. Z vrchu hľadeli do údolia, do ktorého sa vnárali koruny obrovských dubov. Lialo, blesk ožiaril zem, ktorá sa rýchlo zmenila na červenú kašu. Striasol sa pod premočeným plášťom. Pritisla sa k nemu prsami, aby ho zohriala.

Keď dorazili k dubovému lesu, opar sa zdvihol, hromy a blesky ustali a nebo sa otvorilo jemnému dažďu. Kým zostúpila z koňa, Klára Lagúnová si strhla z krku amulet a vložila si ho do vrecka šiat. Vietor zoslabol.

Dubový háj pretínala rieka, voda sa niekde nebezpečne vírila, inde voľne plynula. Klára sa schovala pod dub, ktorý stál na jednom z brehov rieky, rozstrapatený stáročiami. Oprela sa o čiernasty kmeň a čakala, kým sa muž postaral o koňa. Zdalo sa, že šum rieky šepká staré príbehy. Náhlivo prechádzal prstami po jej krku, až kým sa nedostal k mäkkej priehlbínke, kde predtým spočíval amulet a teraz sa tam hromadili kvapky dažďa. Vyzeral vážne. Klára sa dotkla jeho ruky. Dľaň mal doráňanú od oprát.

„Zranili ste sa.“

Nič nepovedal. Zdvihol jej bradu a skôr ako ju pobozkal, pocítil prenikavý jantárový pohľad a vôňu kúzel v mokrých vlasoch.

Napoludnie sa statkár vrátil do hostinca. Vítal ho sluha, ktorý odviezol mokrého sivka do stajne. Jeden zo služobníkov mu pomohol stiahnuť čižmy a mokré oblečenie a zapálil oheň v kozube. Naobedoval sa pri jeho teple. Kastílska polievka, dusená jarabica a červené víno ho v kresle ukolísali až do večera. Keď sa prebudil, šiel na dvor skontrolovať, ako sa darí jeho poľovným psom škoricovej farby. Privítali ho, no ňufáky mali nepokojné, pretože odkedy prišli do dediny, držali ich zavreté.

„Už čoskoro pôjdeme do hôr.“

Po rannej búrke sa obloha vyjasnila, ale súmrak ju pomaly ponořil do tmy zaplavenej hviezdami. V uliciach sa šírila vôňa z hrncov, no po starenách, ktoré zvykli pozorovať poľovníkov, nebolo ani stopy. Andalúzsky statkár sa vybral k hostincu na námestí. Šepot studne s troma tryskami v ňom vyvolal obraz Kláry Lagúnovej. Ani počas popoludňajšieho odpočinku nedokázal zahnať myšlienky na ňu. Uistil ju, že príde na druhý deň ráno, aby sa znova poprechádzali, preto si želal, nech táto noc rýchlo pominie a začne svať.

Krčma bola zadymená a obsadená do posledného miesta. Z múrov natretých drsným vápnom trčali vypreparované jelenie hlavy. Statkára zaujalo obrovské parožie nad kamenným kozubom. Kým mu cestu neskřížila Klára Lagúnová, sníval o tom, že získa podobnú trofej. Pristúpil k baru, aby počkal na voľný stôl. Dvaja dedinčania dopíjali víno, no vzápätí zavolali na krčmárku, červenovlásku okolo štyridsiatky, ktorá handrou utierala poháre. Žena prezývaná Ryšavka si jasnými, takmer priezračnými očami premerala statkára.

„Budete večerať, pane?“

„Ak je to možné, dal by som si pečené kozla.“

„Hostinec je plný. Ak vám to neprekáža, môžete si prisadnúť k tým pánom z Madridu.“ Žena ukázala na troch mladíkov, ktorí sa zhovárali pri stole blízko kozuba. „Tiež sú to poľovníci a veľmi príjemní.“

„Ak to nebude prekážať im.“

Počas večere zistil, že žena mala pravdu. Strávili príjemný večer, dali si pečené kozľa, vypili štyri fľaše červeného a vymenili si množstvo príbehov zo spoločnej záľuby. Keď už hostinec priam páchol mužmi, horami, dymom a vínom, statkár sa rozlúčil so svojimi spoločníkmi. Krčmárka očistila stoly a pobehla za ním.

„Boli ste spokojný?“

„Veľmi. Ste milá, srdečná vďaka.“

„Potom mi dovoľte, aby som vás varovala, pane. A nemyslite si, že som nevychovaná. Som len človek s dobrým srdcom, ktorý vás chce uchrániť pred nebezpečenstvom. Zdá sa, že vás viackrát videli v sprievode bosorkinej dcéry. Veď viete, o kom hovorím, o dievčati so žltými očami.“

Pocítil túžbu po dievčine, ktorá sa mu ako jed opätovne vkrádala do srdca. Ryšavka ho chytila za plece.

„Mali by ste vedieť, že Klára je prekliata. Akokoľvek je krásna, je prekliata ako všetky ženy z jej rodu. Prisahám.“ Pobožkala si dva prsty na znak prísahy.

„Nerozumiem vám.“ Červené víno mu stúpalo do hlavy.

„Vari tam u vás nepoznáte kliatby?“

„Ani v mojom kraji nie sme ochránení pred poverami.“

„To, čomu vy hovoríte poveru, je prekliatie veľké ako kravské lajno, a to najmä pokiaľ ide o ženy z rodu Lagúnovcov, o Kláru, ktorá je posledná z pokolenia. Mali by ste vedieť, že kam až siaha pamäť ľudí, každá z ich rodu bola prekliata.“

„Takže mužov v rodine sa to netýka.“

„Mužov?“ Ryšavka sa energicky uderla po stehne.

„Akých mužov? Lagúnovej lono nikdy nevynosilo chlapca ani žiadna z nich nebola vydatá. Sú odsúdené na hanbu a na to, aby rodili ďalšie slobodné ženy, ktoré čaká rovnaký osud.“

„A nijaký muž...?“

„Nie, pane,“ prerušila ho, „nikto sa neodvážil zrušiť kliatbu. Uvedomte si, že toho, čo sa tak rozhodne urobiť, čaká iba nešťastie.“

„Aké nešťastie?“

„To nevieme presne. Hovorí sa, že bosorka Lagúnová, ako ju tu voláme, sa pred rokmi snažila niekomu počarovať svojimi magickými nápojmi, ale nepodarilo sa jej to, a napokon oslepla na jedno oko.“

Na druhý deň ráno, len čo sa prebudil, spomenul si na slová muža, ktorý ho odprevadil do izby, pretože toho vypil príliš veľa:

„Ja vám rozumiem, ja i každý muž v tejto dedine. Keby nebola Lagúnová s očami farby pšenice prekliata...“

Bolo Všechsvätých a dedina sa zobudila do sviatočného dňa. Po ranom údere zvonov sa hmla rozplynula a dedinčania vyšli do ulíc slávnostne oblečení, aby si pripomenuli svojich zosnulých. Na každom rohu námestia stál stánok s kvetmi. Ženy v smútočných šatách predávali červené a biele klinčeky i sedmokrásy, boháčom ponúkali aj ruže. Z jednej strany kostola viedol vydláždený chodník až k cintorínu, ktorý sa za poslednými dedinskými domami menil na poľnú cestu. Bosorka Lagúnová, schúlená pri bráne na kopci, predávala ľalie pre zosnulých. Poľfkala ich elixírom, ktorý zabezpečil, že duch zostane v hrobe. Míňali ju baretty v menčestrových nohaviciach a desiatky našuchorených spodničiek, ktoré si zahalené klobúkmi čosi šepkali. Uhýbala pred pohľadmi susedov. Mnohí si však ľalie, čo ich oslobodia od návštevy ducha niektorého z príbuzných, kúpili.

Cintorín bol obohnaný cyprusovou alejou. Pol tucta hrobiek sa hrdilo rovnakými erbmi ako fasády šľachtických domov. Zvyšok tvorili neusporiadane rozmiestnené hrobky. Nad nimi krákali vrany a návštevníkov ovievali lesklými krídlami. Čistenie náhrobkov bol rituál, po ňom nasledovali modlitby a kladenie kvetov. Ženy vyťahovali handry a drhli pozlátene nápisy a portréty v oválnych rámikoch a muži trhali burinu okolo hrobu. Tí, ktorých mŕtvi odpočívali v hrobkách, prichádzali so sluhami, a tí ich upravovali svojimi zrobenými rukami. Napoludnie vonal cintorín ako čerstvo vyupratovaný dom.

Statkár strávil dopoludnie vo svojej izbe, po bujarej noci sa liečil kávou a myslel na krčmárkino varovanie pred prekliatím Lagúnových žien.

Zatiaľ Klára márne čakala, aby si opäť vyšli na koni. Po obede odišiel v spoločnosti madridských poľovníkov. Svorka jeho škoricových psov opakovane vetrila stopu jeleňa, no len čo ukrčený v kroví zbadal zviera a dostal ho na mušku, brokovnica sa mu zatriasla v ruke, gaštanový chrbát koristi sa zmenil na vlasy dievčaťa a jeleň sa zatiaľ stratil v lese. Nechytí ani jedného z králikov, čo vystopovali jeho psy. Rozptyľovali ho žltkasté listy buka, pripomínajúce Klárine oči. Vtedy zabudol aj na to, prečo je vlastne na vrchu. Jeho puška mlčala, ako tak sedel na papradí, a vlhkosť mu prenikala cez nohavice. Madridskí poľovníci sa čudovali, čo sa mu mohlo stať. Veď prešiel polovicu Španielska, aby mohol loviť v Kastílii, a teraz sa len vliekol, neschopný ani raz vystreliť.

Keď už slnko zašlo za horu, vrátili sa do dediny. Neprijal pozvanie svojich druhov na večeru v hostinci, ospravedlnil sa a rozkázal, aby mu osedlali sivka. Krátko nato mu už zabáral ostrohy do slabín a cvalom sa vzdŕľoval.

Mesiac v splne osvetľoval chodníček k domu Kláry Lagúnovej. Matka bola v dedine, s mačacou kostrou sa zakrádala zadnými dverami do kuchýň a salónov, aby veštila budúcnosť živým i mŕtvym. Statkár našiel Kláru sedieť vo vyschnutom koryte rieky pri paradajkách pripomínajúcich obrovské perly. Ako k nej schádzal, pohmkával si: ... a čo ma po tom, že je prekliata, čo ma po tom, keď s tým už nič nenarobím... Vstala, len čo ho zbadala. Tvár mala zmáčanú slzami, ktoré preliala, kým naňho márne čakala. Padol na kolená a zaspieval jej saetu, pieseň lásky. Psy na ulici zavýjali, akoby sa im nepáčil andalúzsky spev, čo rušil ich spánok. V dubine zahúkali sovy do noci príliš horúcej na to, že bolo Všetech-svätých. Rozrušená Klára doňho hodila kameň, aby mu spôsobila aspoň malú bolesť za svoje utrpenie. Statkár cítil teplý pramienok krvi a začal spievať nábožnú pieseň. Lúč mesiaca jasne ožiaril jeho ranku na čele, ktorá pripomínala Kristove rany, čo dievčinu úplne odzbrojilo. Zadávala sa na jeho modré vlasy, zakrvavené čelo, olivy v rozžiarených očiach, pripomínajúcich oči mučeníka. Pobožkala ho na pery a sukňou mu zotrela krv. Nebránil sa. Vzal ju okolo pása a vyhodil do sedla svojho sivka.

Prišli až k dubovému háju. Hviezdy uviazli na nehybných listoch. V objatí zosadli z koňa, šliapali po bizarných tvaroch prehistorických

zvierat, ktoré vrhali tieň stromov, až sa dostali k rieke. Vyzliekol si plášť a vystrel ho na červenú zem, ona si dala dolu vlnený šál aj amulet, čo jej opäť visel na krku. Čarodejný vietor im pomohol zobliecť sa, odhodil pás s nábojmi aj nohavice, ona spodnice. Ich telá sa ponorili do mäkkej postele, čo im ponúkala príroda. Klára Lagúnová cítila jeho bozky, ruky, mužnú hrud', šepot ich tiel a bolesť prvého razu, ktorý mal príchut' machu, čo rástol pri brehu.